

Lier kommune

lier.kommune.no

Strategi for Grønne Lier

Kommuneplanens samfunnsdel (2017-2028)
Høringsutkast

Innhold

1. Hva er en kommuneplan?	2
2. Lier i dag	2
3. Visjon	3
4. Lier mot 2028	4
4.1 Befolkningsprognoser	4
4.2 Tjenestebehov	5
4.3 Økonomi	5
4.4 Digitalisering	5
4.5 Langsiktig arealstrategi 2009 - 2040	6
5. Samfunnsmål	8
5.1 Levende landskap	8
5.2 Tilhørighet til bygda	9
5.3 Livsmestring for alle	11
5.4 Klimanøytralt Liersamfunn	12
5.5 Framtidsretta og næringsvennlig	14
5.6 Kommunen som organisasjon	15
6. Oppfølging av planen	16

1. Hva er en kommuneplan?

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument. Kommuneplanen består av en samfunnsdel med tilhørende handlingsdel og arealdel. Samfunnsdelen fastsetter langsiktige mål og strategier for kommunesamfunnet og kommunen som organisasjon. Handlingsdelen angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år, og revideres årlig. I Lier inngår handlingsdelen som en del av Handlingsprogrammet. Arealdelen er en oppfølging av føringene gitt i samfunnsdelen, og består av et juridisk bindende plankart med tilhørende planbestemmelser.

2. Lier i dag

Lier ligger som en grønn lunge, sentralt plassert mellom Drammen og Oslo. Sentral infrastruktur som jernbane, E18 og E134 går gjennom kommunen. Dette gjør Lier attraktiv for boligbygging og næringsutvikling. Kommunen er også en nasjonalt viktig hagebrukskommune, hvor jordvern har høy prioritet. Kommunens attraktivitet skaper arealpress. Utviklingen av en fjordby står som en sentral strategi for å møte denne utfordringen. Byutvikling er arealeffektivt og forhindrer nedbygging av matjord, og kan ta mye av forventet befolknings- og arbeidsplassvekst i uoverskuelig framtid.

Lier sin attraktivitet skaper biltrafikk og kø. Dette vil øke i omfang dersom det ikke tas grep. Kommunens byutviklingsstrategi står sentralt for å oppnå en bærekraftig transportutvikling. En byutvikling vil være en sentral drivkraft for etablering av et effektivt og miljøvennlig transportsystem, og vil være avgjørende for å nå målet om 0-vekst i personbiltrafikken. Et sunt og effektivt transportsystem vil styrke kommunens konkurransekraft og attraktivitet.

Lier står ovenfor en eldrebølge. Dette vil utfordre kommunens tjenestetilbud. Både den generelle økningen i tjenestebehov og dreiningen mot en eldre befolkning, vil utfordre bærekraften i det omfattende tjenestetilbudet kommunen leverer.

Den største delen av arbeidsstyrken i kommunen er i dag sysselsatt. Som en følge av en aldrende befolkning vil andelen yrkesaktive reduseres. Kommunen må møte utfordringen ved å bidra til at flest mulig ledige hender tas i bruk. Arbeid er en sentral kilde til livskvalitet og gode levekår for den enkelte, og derfor også et viktig folkehelseiltak

Kommunens mange lokalsamfunn er utgangspunkt for tilhørighet, deltakelse og engasjement. Dette er sammenhenger som er viktige for den enkeltes helse og trivsel, for lokalsamfunnet og for lokaldemokratiet. Lier har et svært aktivt foreningsliv og mange engasjerte frivillige. Frivilligheten er en vesentlig ressurs og bidragsyter for å sikre fortsatt gode aktivitetstilbud og gode lokalsamfunn.

3. Visjon

En visjon skal gi et mentalt bilde av fremtiden, være et politisk styringsverktøy og fungere som et verktøy i profileringen av kommunen. Visjonen skal romme kjerneverdier og overordnede målsettinger. Lier kommune sin visjon er «Grønne Lier – for alle innbyggere». Forståelsen av visjonen er beskrevet som tre overskrifter med en forklarende tekst som vist under.

Grønne Lier – for alle innbyggere

Lier skal bevares som en grønn dal

I Lier tar vi vare på matjord, landskapskvaliteter og naturverdier. Lierelva er livsnerven for å levere rent vann til landbruket. Alle har tilgang til natur for opphold og rekreasjon nær der de bor.

Det gode liv for alle

Alle lever trygt og godt i Grønne Lier. Innbyggerne har tilhørighet til sitt nærmiljø, og har mulighet til å delta aktivt i samfunnet.

Grønn verdiskaping

Lier er en framtidsretta kommune som bidrar til å gjennomføre det grønne skiftet. Kommunen stimulerer til vekst og utvikling, men med en mindre samlet miljøbelastning.

4. Lier mot 2028

4.1 Befolkningsprognoser

Kommuneplanens arealdel legger føringene for hvilken boligutvikling kommunen kan få. Sammen med kommunens langsiktige arealstrategi har kommunen utarbeidet alternative boligbyggeprogram for forventet boligutvikling. I kombinasjon med historiske tall for befolkningsutvikling, legger dette grunnlaget for kommunens befolkningsprognoser. Prognosene er ikke de samme som Statistisk sentralbyrås prognoser, som kun baserer seg på historiske tall for befolkningsutvikling.

Kommunens forventede befolkningsutvikling er for øyeblikket usikker. Utredninger som ligger til grunn for kommunens boligbyggeprogrammer, viser at valg av boligomfang på Gullaug vil ha stor betydning for befolkningsutviklingen ellers i kommunen. I samsvar med vedtak i kommuneplanutvalget, viser kommuneplanen kun prognoser for forventet befolkningsutvikling som tillater småhusbebyggelse på Gullaughalvøya.

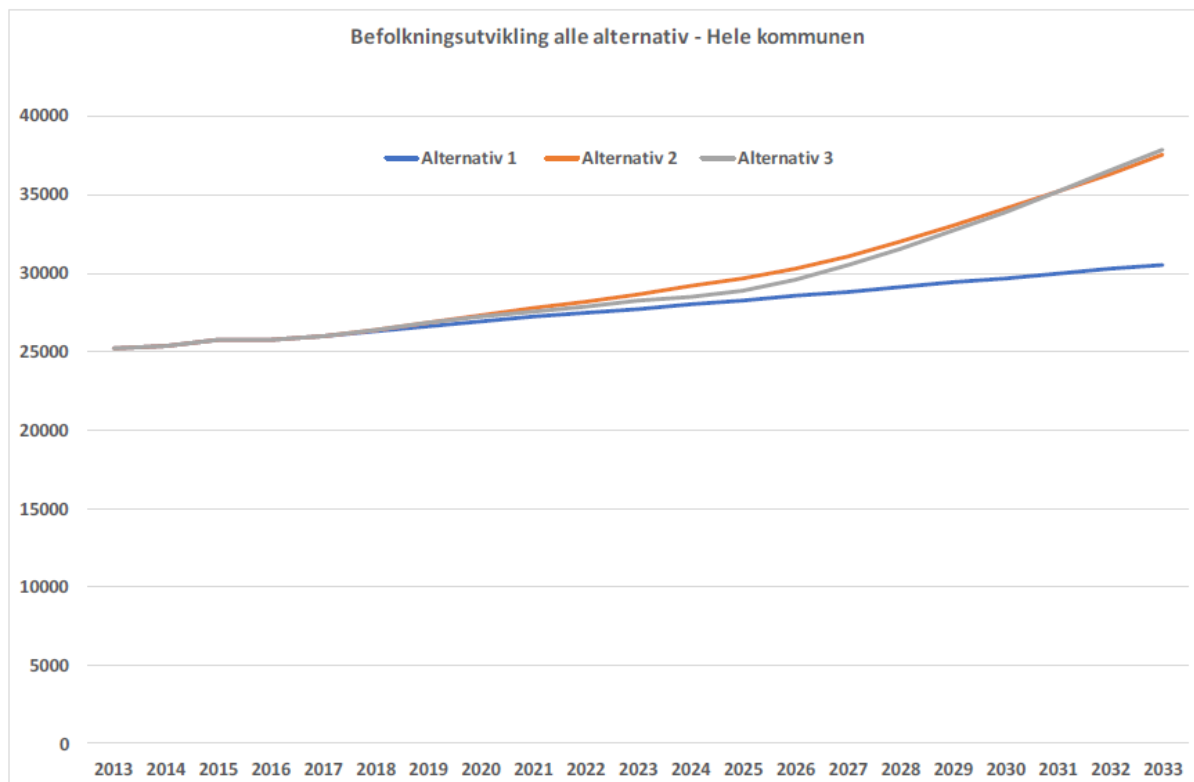
Befolkningsprognosene tar utgangspunkt i følgende tre alternative utbyggingsmønstre:

Alternativ 1. Fjordby med moderat utbyggingsnivå (hele perioden)

Alternativ 2. Fjordby med høyt utbyggingsnivå (hele perioden)

Alternativ 3. Fjordby og Gullaug med høyt utbyggingsnivå (hele perioden)

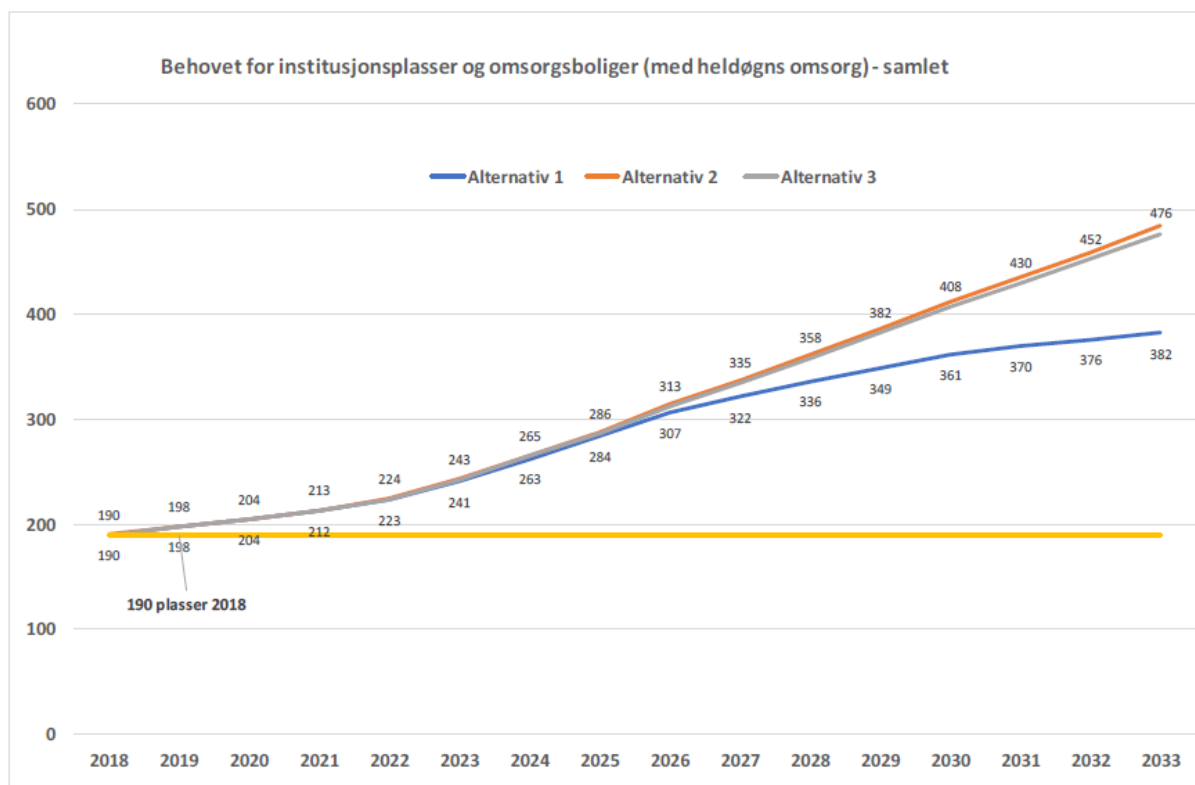
Utredningen «Konsekvenser av tre utbyggingsmønstre» ligger som vedlegg til dette høringsutkastet.

4.2 Tjenestebehov

Planlegging av tjenestebehovet er en kjerneoppgave, men samtidig en stor utfordring - blant annet på grunn av en usikkerhet i forventet befolkningsutvikling. Utbyggingsmønster og hvilket utbyggingsnivå kommunen ønsker, avgjør hvilket tjenestebehov kommunen vil måtte planlegge for.

Basert på foreliggende befolkningsprognoser vil kommunen måtte forvente store kapasitetsbehov innen pleie- og omsorgssektoren, også på kort sikt. Skolene har få kapasitetsutfordringer på kort sikt. Forventet befolkningsutvikling gir imidlertid grunnlag for økt skolekapasitet på noe lengre sikt. Kommunen har en skolebruksplan under arbeid, og konklusjonene i denne planen vil kunne få konsekvenser for kommunens befolkningsprognoser.

4.3 Økonomi

Kommunen må sikre egen økonomiske bærekraft. Som et grunnlag for dette har kommunen en 10-årig investeringsplan. Formålet med planen er å vise hvilke investeringsprosjekter og finansieringsbehov det er nødvendige å planlegge for i en 10-årshorisont, for å møte de økte behovene knyttet til vekst og demografisk befolkningsutvikling. Hvor fremtidig utbygging vil skje, og om eksisterende infrastruktur kan benyttes, er av stor betydning for økonomien. En tydelig investeringsrekkefølge, både for teknisk og sosial infrastruktur, bidrar til større forutsigbarhet for alle involverte.

4.4 Digitalisering

Vår hverdag blir stadig mer digital, og digitalisering er en viktig driver for utviklingen av dagens samfunn. Utviklingen skjer raskt, med stadig nye løsninger som preger hverdagen vår. Ingen vet sikkert hvor raskt nye løsninger er tilgjengelig eller nøyaktig hva som kommer. Dette gjør det vanskelig å lage planer som er tilpasset nye teknologiske løsninger. Først og fremst må kommunen være rustet til å tilpasse seg endringer i samfunnet, og legge til rette for å kunne ta gode valg til rett tid.

4.5 Langsiktig arealstrategi 2009 - 2040

Langsiktig arealstrategi danner grunnlaget for den overordnede arealpolitikken i Lier, og skal legges til grunn for kommuneplanens arealdel. Gjennom arealstrategien gir kommunen tydelige signaler om hovedretning for utviklingen innen næring og boliger, og hvilke områder og steder som skal utvikles. En mindre justering av strategien ble vedtatt i 2016.

Føringer for overordnet arealutvikling:

Grønne Lier for alle innbyggere er Liers visjon og legges til grunn for Liers langsiktige arealstrategi.

Lokalsamfunnsutvikling

- 1. Det legges til rette for en balansert utvikling i alle skolekretsene. Boligbygging tilpasses skolekapasitet og annen lokal infrastruktur.*
- 2. Liers viktigste utviklingsområder er Lierbyen, Lierstranda og Gullaug.*
- 3. Det legges til rette for lokalsenterutvikling på Lierskogen, Tranby og i Sylling.*
- 4. Det legges til rette for å opprettholde og utvikle lokalmiljøet knyttet til øvrige skolekretser: Egge, Oddevall og Nordal.*

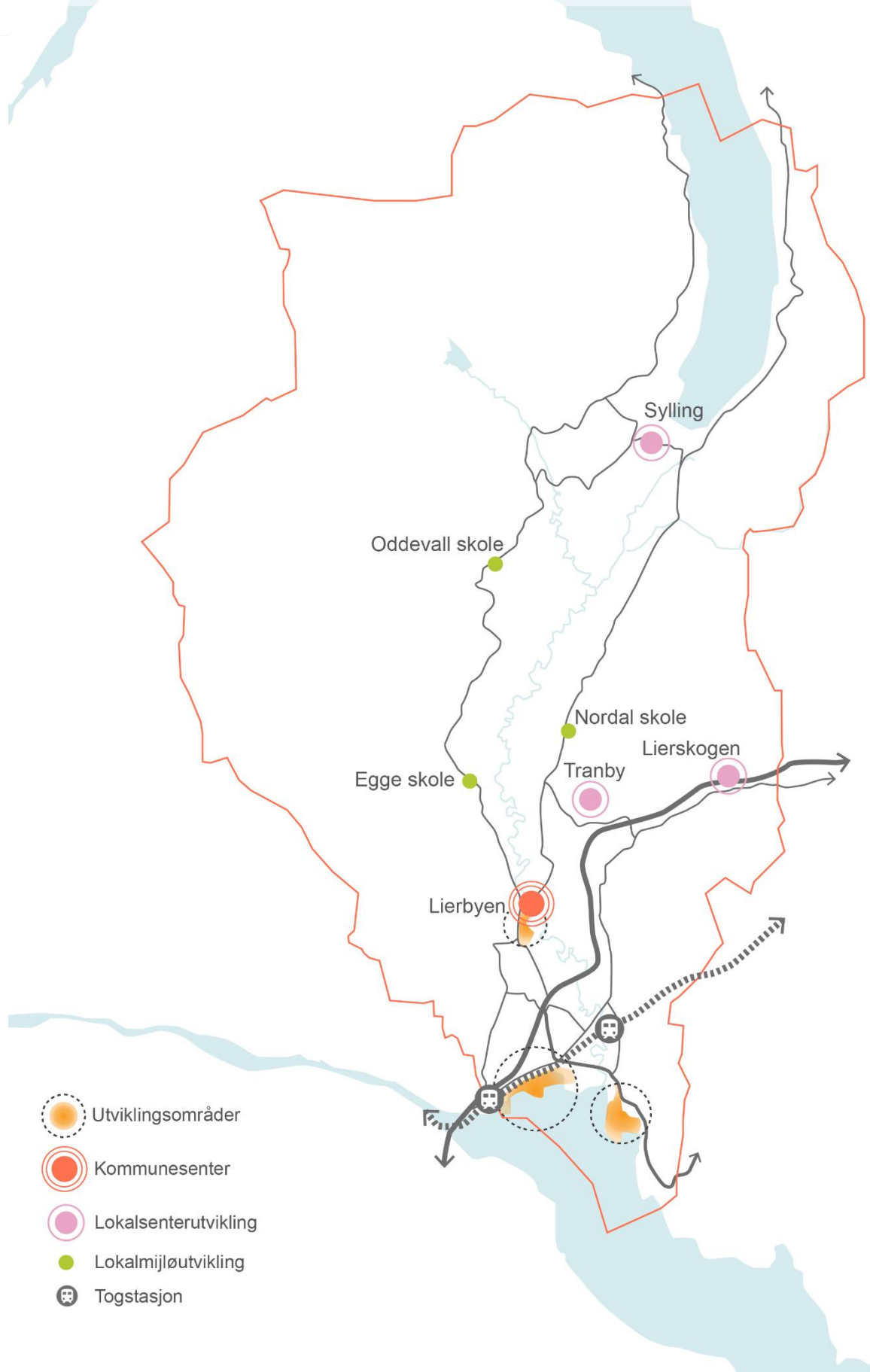
Næringsutvikling

- 1. Eksisterende næringsliv må gis god mulighet til utvikling og ekspansjon.*
- 2. Videre fortetting og utvikling av Liers næringsliv lokaliseres til Gjellebekk, Lierbyen, Lierstranda, Gullaug og aksene Amtmannsvingen – Åby.*

Arealdisponering

- 1. Det legges vekt på vern av dyrket og dyrkbar mark og annet viktig kulturlandskap, samt de grønne dalsidene.*
- 2. Strandsonen – både mot Drammensfjorden og Holsfjorden - skal gjøres tilgjengelig og attraktiv for allmennheten. Områder vernet etter lov om naturvern må gis nødvendig skjerming.*
- 3. Arealplanleggingen skal legge til rette for redusert transport, energibruk og forurensende utslipp til luft og vann.*

Langsiktig arealstrategi for Lier kommune 2009 - 2040

5. Samfunns mål

Planen inneholder seks samfunns mål. Fem av målene synliggjør de strategiske valg kommunesamfunnet skal ta som helhet. Hvert mål representerer hver sin epleblomst i kommunevåpenet. Det sjette målet viser hvordan kommunen som organisasjon skal følge opp disse fem målene i den kommunale virksomheten.

5.1 Levende landskap

Mål: Kommunen skal tilrettelegge for et aktivt landbruk, et rikt biologisk mangfold, bruk og vern av kulturminner og kulturmiljøer og tilgang til gode og varierte landskap.

Lier har fantastiske jordbrukslandskap og flotte naturområder. Men omgivelsene våre endres - ofte stykkevis og delt. Landskapet har alltid vært i forandring, men omfanget og tempoet i endringene er særlig tydelige i vår egen tid. Arbeidet med å forvalte landskapet er stadig mer utfordrende. Vår utfordring er å ta i bruk landskapet som ressurs i samfunnsutviklingen på en måte som bevarer og utvikler verdiene i et langsiktig perspektiv.

Innsatsområde 1. Lierdalen skal være et produksjonsområde for frukt, bær og grønnsaker av nasjonal betydning.

Lier er en betydelig landbrukskommune i nasjonal sammenheng, særlig innen hagebruk. Hagebruk er dyrking av frukt, bær og grønnsaker. For å sikre høy matproduksjon må nedbyggingen av jordbruksarealer reduseres. Lierelva er dalens hovedpulsåre, og en sentral leverandør av vann til matproduksjonen. Lierelva må opprettholde en vannkvalitet som tilfredsstiller kravene til jordbruksvanning. Dyrking av frukt og bær er avhengig av pollinerende insekter. Disse må tas vare på for å sikre fortsatt høy matproduksjon.

Innsatsområde 2. Fjord, elver og grønne områder skal brukes aktivt i by- og stedsutvikling.

Lierdalen er grønn og frodig. Disse elementene skal prioriteres i kommunens by- og stedsutvikling. Det grønne og blå skal hentes inn i lokalsamfunnene gjennom god landskapsarkitektur og gjennomtenkte løsninger. Lierelva, grønne lunger og grøntdrag skal knyttes sammen med nye parker og grøntanlegg for å skape sammenhengende grønne korridorer. Strukturene er en del av rekreasjonstilbudet, og må gjøres tilgjengelig for aktivitet.

Det skal legges særlig stor vekt på å forbedre innbyggernes tilgjengelighet til Drammensfjorden. Det må blant annet etableres en offentlig tilgjengelig havnepromenade i fjordbyen, samt turveier, parker og friområder som sikrer allmennheten gode muligheter for opphold og aktivitet. Kommunens alminnelige byggegrense mot sjø er 100 meter.

Innsatsområde 3. Naturen skal være lett å ta i bruk gjennom et allsidig og attraktivt aktivitetstilbud.

Lier er kåret til Norges beste friluftslivskommune, og dette forplikter. De store friluftsområdene må være godt tilrettelagt for fysisk aktivitet. Alle bør også ha enkel tilgang på grøntområder for lek, naturopplevelse og annen rekreasjon i gangavstand fra egen bolig.

Rekreasjon og fritidsaktivitet på fjorden og langs sjøfronten vil bli stadig viktigere, både for eksisterende og nye innbyggere. Tilgangen til fjorden må styrkes betraktelig, og tilpasses ulike brukergrupper. Økt bruk av friområder, fjorden og Marka stiller større krav til skjøtsel og vedlikehold.

Innsatsområde 4. Lier skal bevare og bruke identitetsbærende kulturminner og kulturmiljø.

Kulturminner og kulturmiljø er ressurser og fellesgoder som skaper identitet og samfunnsforståelse. Tap av kulturminner og kulturmiljøer i Lier må derfor reduseres. For å oppnå dette må oppmerksomheten og kompetansen om god kulturminneforvaltning øke. Kommunen er avhengig av et godt samarbeid med grunneiere, regional myndighet, lokale foreninger og ildsjeler for å sikre god drift og godt vedlikehold.

Innsatsområde 5. Lier skal forvalte natur- og kulturlandskap og biologisk mangfold på en bærekraftig måte.

Landskapet er en fellesgode som setter rammer for folks opplevelse av Grønne Lier. Landskap gir et helhetsperspektiv på omgivelsene som favner både de naturgitte, kulturhistoriske og estetiske forhold - og samspillet mellom disse. Landskapet er både en verdi som skal forvaltes og en ressurs som kan utvikles og gi grunnlag for ny verdiskaping. Kommunen må ha en tydelig formening om hvilke landskapsverdier som skal tas vare på eller styrkes.

Naturressursene må brukes på en måte som opprettholder samfunnsaktivitet og næringsliv, uten at denne aktiviteten truer livsbetingelsene for arter eller ødelegger viktige naturtyper. Vi trenger bedre oversikt over utviklingen av biologisk mangfold i Lier.

5.2 Tilhørighet til bygda

Mål: Kommunen skal tilrettelegge for at innbyggerne føler tilhørighet til Lier i trygge, aktive og inkluderende lokalsamfunn.

Opplevelsen av tilhørighet og det å kunne delta i samfunnet er sentrale faktorer for god helse og livskvalitet. Stedene vi bor har i en slik sammenheng stor betydning for vår tilhørighet og trivsel. Hvordan vi former våre nære omgivelser betyr mye for folks hverdag og hvordan vi lever våre liv. Kommuner som lykkes med å utvikle gode lokalsamfunn kjennetegnes ved å være aktive samfunnsutviklere, som spiller på lag med innbyggere og lokalt næringsliv.

Innsatsområde 1. Lier kommune skal ivareta sin lokaldemokratiske rolle, og bruke prosesser som inspirerer til medvirkning og dialog.

Demokrati er en kjerneverdi i det norske samfunnet. Lier kommune skal sikre at flest mulig av innbyggerne bruker sin stemme, og engasjerer seg i hvordan liersamfunnet skal se ut. Det krever at vi vet hva som engasjerer. Vi må vite hvordan flere får lyst til å bidra, og vi må ta på alvor hvordan vi skaper dialog. Vi må bruke og utvikle kommunikasjonsformer, arenaer og kanaler som evner å treffe liunger der de er, og som sikrer at ulike stemmer blir hørt.

Innsatsområde 2. Lier skal være blant Norges fremste frivillighetskommuner.

Frivilligheten bidrar til å gi innbyggerne gode aktivitetstilbud, møteplasser og sosiale nettverk. De frivillige får brukt sitt engasjement og sin kompetanse til glede for både seg selv og andre. Dette legger et grunnlag for deltakelse, trygghet, forankring og lokaldemokrati.

Frivilligheten - og samhandling mellom frivillighet, kommune og andre aktører, bygger lokalsamfunn som skaper identitet og utvikling. Kommunen skal ha et bredt, mangfoldig og inkluderende foreningsliv, og aktive og engasjerte frivillige. Kommunen skal tilrettelegge for frivillighet, være en aktiv samarbeidspartner, og bidra til å gjøre frivilligheten godt kjent og verdsatt i lokalsamfunnet.

Innsatsområde 3. By- og stedsutvikling skal bygge på Lier sin identitet.

Innbyggerne skal føle tilhørighet til Liers identitet. Stedlig kultur, særpreg og øvrige kvaliteter må i hvert enkelt tilfelle identifiseres og løftes frem for å skape tilhørighet.

Kommunen har store byutviklingsprosjekter langs fjorden som i sin helhet har vært brukt til industri og havnevirksomhet. Dette er områder innbyggerne i liten grad bruker, som er avskåret fra øvrige boområder eller stengt for allmennheten. Skal de som bosetter seg her føle tilhørighet til resten av bygda, må det etableres gode fysiske og kulturelle forbindelseslinjer.

Innsatsområde 4. Lier sine innbyggere skal leve i trygge lokalsamfunn.

Lier kommune har et grunnleggende ansvar for samfunnssikkerhet og ivareta befolkningens behov for trygghet. Utviklingen av trygge lokalsamfunn i Lier gjøres først og fremst gjennom å forebygge mot uønskede hendelser. Forebyggende arbeid gir færre skader, tryggere innbyggere og lavere kostnader for den enkelte og for samfunnet. Ved å prioritere forebyggende arbeid oppnås også en helsegevinst i form av økt livskvalitet og flere gode leveår for den enkelte. Vold i nære relasjoner er blant områdene kommunen må prioritere. Kommunen må også ha en god beredskap som sikrer rask og effektiv håndtering hvis uhellet skulle være ute.

Liersamfunnet skal skjermes mot forurensning. Av særlig betydning for folkehelsen er skjerming mot trafikkstøy.

Innsatsområde 5. Innbyggerne skal ha tilgang på attraktive arenaer for sosialt samvær og aktivitet.

Helsefremmende tilbud som er tilgjengelig for alle Liunger styrker den enkeltes helse og trivsel. Dette bidrar til god folkehelse i befolkningen.

Lier har særlig behov for flere og mer varierte møteplasser for sosialt samvær, særlig for barn og unge. Gode møteplasser bidrar til sosial utfoldelse, og styrker den psykiske helsen. Skoler, barnehager og idrettsanlegg er ofte sentrale samlingspunkter på de mindre stedene, og viktige bidrag til å opprettholde levende lokalmiljø.

5.3 Livsmestring for alle

Mål: Kommunen skal bidra til at alle innbyggere i Lier kan mestre eget liv best mulig.

Innbyggerne skal i så stor grad som mulig mestre egen livssituasjon ut i fra egne forutsetninger. Målet er å dreie kommunens tjenestetilbud fra en tradisjonell utførerrolle, til å ha en tilretteleggende funksjon. Dette vil på lang sikt gi helsegevinst for alle. Rollen som tilrettelegger er todelt:

- Kommunen skal bidra til gode løsninger for den enkelte.
- Kommunen skal prioritere helsefremmende og forebyggende arbeid.

Innsatsområde 1. Lier skal ha helsefremmende og inkluderende barnehager og skoler som gir de beste muligheter for læring og sosial utvikling.

Skole og barnehage har et bredt samfunnsoppdrag som går ut over det å gi barn og unge faglige kunnskaper og ferdigheter. Lier skal utvikle barnehager og skoler som skaper sunne og aktive Liunger. Dette gir friske og opplagte barn med bedre forutsetninger for å lære.

Lierskolen og barnehagene skal være inkluderende. Barn og unge skal oppleve tilhørighet i et sosialt fellesskap preget av mestring og følelse av egenverd. Alle skal oppleve å bli sett, og få nødvendig støtte og veiledning. Det er viktig med god faglig kompetanse for å fullføre videregående opplæring og mestre arbeidslivet. Målet er å utvikle robuste barn og ungdommer som takler hverdagen, og som er rustet for fremtidige utfordringer.

Innsatsområde 2. Liunger skal gis muligheter for utdanning, jobb eller annen meningsfull aktivitet.

Alle trenger noe meningsfylt å fylle hverdagene med, som skaper fellesskap med andre og deltakelse i samfunnet. Dette er viktige forutsetninger for et levedyktig velferdssamfunn, og en sentral kilde til livskvalitet og gode levekår for den enkelte.

Arbeidsdeltakelse har stor effekt på personers fysisk og psykisk helse. De som trenger det mest må komme inn i arbeidslivet og gis muligheter til å stå på egne ben. Det er særlig ufaglært ungdom og flyktningers muligheter for deltakelse i arbeidslivet som må prioriteres i Lier.

Kommunen må bidra til etablering av arbeidsrettede tiltak som er tilpasset den enkeltes behov og muligheter for kvalifisering. Kommunen må inngå partnerskap med bedrifter og frivilligheten. En del innbyggere har manglende eller nedsatt arbeidsevne. Kommunen har et ansvar for at også disse menneskene får muligheter til å ha en meningsfull hverdag.

Stadig flere eldre har mange friske leveår i pensjonsalder, og det er en klar sammenheng mellom frivillig arbeid og trivsel blant eldre. Det er av stor samfunnsmessig betydning at pensjonister som kan og vil, bidrar i frivillig arbeid. Mange eldre har en restarbeidsevne som må tas i bruk.

Innsatsområde 3. Liunger som trenger bistand skal tilbys tjenester på riktig nivå i alle livets faser.

Kommunens helse-, omsorg- og velferdstjenester skal bidra til god helse og forebygge sykdom. Et likeverdig tjenestetilbud og den enkelte brukers behov for tjenester skal stå i fokus. Lier kommune må ut i fra gitte økonomiske rammer yte tjenester på det riktige og mest effektive nivå. Tydelige prioriteringer må til for å sikre at Lier får en bærekraftig utvikling av helse-, omsorg- og velferdssektoren i årene som kommer. Samhandling på tvers av tjenesteområdene, god organisering av tjenestene og innovasjonsprosesser vil stå sentralt.

Innsatsområde 4. Lier skal ha tilrettelagte boforhold for de som trenger det.

I Lier skal alle oppleve å ha en trygg boligsituasjon. Dette er viktig for å kunne ta utdanning, danne familie, være i arbeid og ta vare på helsen. Boligen er også en ramme for et sosialt liv, og gir tilhørighet til et nærmiljø og lokalsamfunn. Lier skal føre en boligpolitikk som fanger opp behovene hos de som trenger det mest.

I Lier skal vanskeligstilte på boligmarkedet få hjelp til enten å leie eller å eie sin egen bolig. Kommunen skal prioritere forebyggende tiltak som setter flere i stand til selv å skaffe seg bolig i det private markedet. Kommunen har særlig behov for å bedre den geografiske spredningen av kommunalt eide boliger og utvikle en mer differensiert boligmasse.

Kommunen har et økende behov for etablering av døgnbemannede botilbud. Dette vil bli en stor økonomisk utfordring for kommunen. De fremtidige botilbudene må møtes med en boligplanlegging som ser tjenesteområdene i sammenheng, og som gir muligheter for bedre og mer effektive tjenestestrukturer. Forebyggende grep som bidrar til å utsette eller forhindre behov for bemannet bolig må prioriteres.

Innsatsområde 5. Kommunen skal bidra til bedre helse og livssituasjon for Liunger med oppfølgingsbehov.

Lier skal være et samfunn som både fremmer god helse for alle innbyggere, og som bidrar til å redusere sosial ulikhet i helse. Lier kommune skal prioritere helsetiltak på et lavest mulig nivå, på et så tidlig tidspunkt som mulig. Dette bidrar til bedre livskvalitet for den enkelte, og forebygger bruk av tyngre tjenester på lengre sikt. For å oppnå dette må helseforebyggende tiltak rettet mot utsatte grupper og for personer eller familier med særlige behov for oppfølging prioriteres. Lier må særlig styrke innsatsen innen psykisk helse og levevaner. Dette bidrar til bedre folkehelse.

5.4 Klimanøytralt Liersamfunn

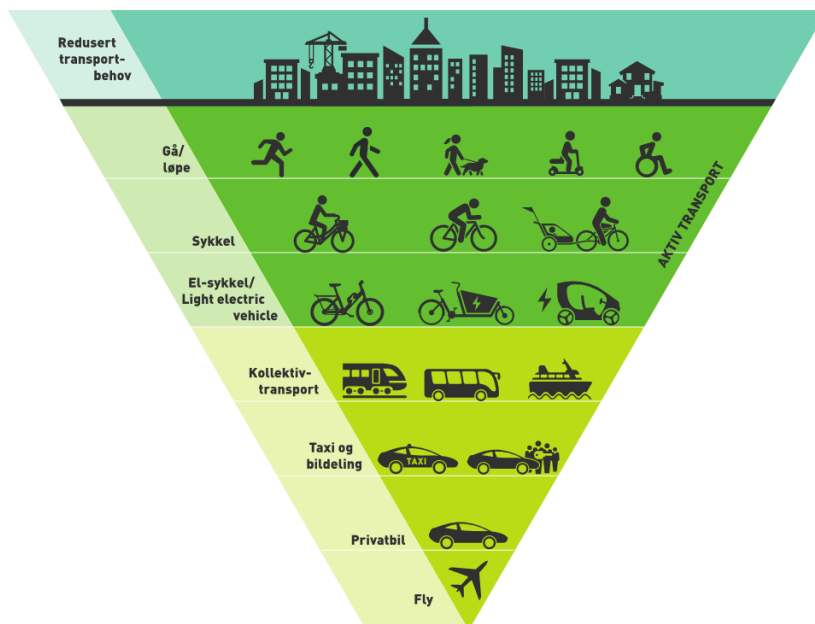
Mål: Lier skal bli et klimanøytralt samfunn gjennom å redusere klimagassutslipp og innføre smarte energiløsninger.

Lier skal bli et lavenergi- og lavutslippssamfunn. Vi skal utnytte vårt lokale handlingsrom, og ta vår del av ansvaret for å begrense den globale oppvarmingen. Vi skal bruke våre virkemidler for å redusere utslipp fra Liersamfunnet og kommunens egen virksomhet. Kommunen skal være en pådriver for at også næringslivet og innbyggere reduserer sine klimagassutslipp.

Innsatsområde 1. Liersamfunnet skal omstille reisemønsteret ved å prioritere grønne mobilitetsløsninger.

Grønn mobilitet kjennetegnes ved å prioritere gående, syklende og kollektive transportmidler i transportsystemet. Et grønt mobilitetsmønster kan også innebære tiltak som reduserer transportbehovet. Transportpyramiden skal benyttes som et overordnet prinsipp i planlegging og utbygging, samt for drift og vedlikehold av vei- og trafikksystemet.

Lier skal utvikle effektive og attraktive løsninger som bidrar til grønn mobilitet både i sentrale og mindre sentrale deler av kommunen. Tiltakene kan være svært ulike på store og små steder, og for eksisterende tettsteder og nye utbyggingsområder. Arbeidet organiseres derfor gjennom å etablere lokale mobilitetsplaner. Det er avgjørende at mobilitetsløsningene er av høy kvalitet, slik at de faktisk tas i bruk.

Figur 1. Transportpyramiden skal benyttes som et overordnet prinsipp i planlegging og utbygging, samt for drift og vedlikehold av vei- og trafikksystemet. Illustrasjon: Insam.

Innsatsområde 2. Nullvekstmålet skal være førende for utbyggingsmønster og transportsystem.

Lier kommune har gjennom deltakelse i Buskerudbysamarbeidet vedtatt nullvekstmålet. Nullvekstmålet innebærer at persontransportveksten i byområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange. Dette er et sentralt punkt for å oppnå de nasjonale klimamålene vedtatt av Stortinget. For at målet skal være mulig å nå, må andelen som går, sykler og reiser kollektivt i Lier øke betraktelig. Kommunens areal- og transportpolitikk har stor betydning for i hvilken grad målet kan nås. Realiseringen av Fjordbyen vil være avgjørende for kommunens muligheter til å innfri målet.

Innsatsområde 3. Lier kommune skal ta en aktiv rolle i å stimulere innbyggere og næringsliv til klimatiltak.

Målet om et klimanøytralt Liersamfunn er avhengig av at innbyggere engasjerer seg. Kommunen har ingen direkte virkemidler, men kan bidra med holdningsskapende arbeid og generelt tilrettelegge for en klimavennlig hverdag. En viktig oppgave for kommunen er å arbeide for økt bevissthet blant forbrukerne om sammenhengen mellom forbruk og klimagassutslipp.

Kommunen ønsker å stimulere næringslivet til klimainnsats. Næringslivet kan bidra ved å redusere bruk av fossile energikilder til oppvarming og transport, og ved en generell effektivisering av energibruk og transport. Produksjon av lokal fornybar energi bidrar til å redusere Liersamfunnets klimagassutslipp.

Innsatsområde 4. Lier kommunes egen virksomhet skal være klimanøytral.

Lier kommunes drift skal være klimanøytral i løpet av 2025. For å nå målet må det arbeides med utslippsreducerende tiltak i tråd med kommunens energi- og klimaplan. Innen 2025 skal kommunen kompensere for resterende utslipp gjennom klimavoter og opprinnelsesgarantier for fornybare strømkilder. Kompensering for gjenværende utslipp skal skje gjennom en trinnvis opptrapping frem mot 2025.

Innsatsområde 5. Lier skal være en foregangskommune for gjennomføring av klimatiltak i produksjon av frukt, bær og grønnsaker.

Jordbruket står for en stor andel av både kommunens og landets klimagassutslipp. Det vil være av stor betydning å finne frem til løsninger som kan redusere disse utslippene.

Lier er en betydelig landbrukskommune i nasjonal sammenheng, spesielt innen hagebruket. Det vil si produksjon av frukt, bær og grønnsaker. En god del av denne produksjonen foregår i oppvarmede drivhus, og er svært energikrevende sammenliknet med dyrking på friland. Lier skal ta rollen som en foregangskommune for gjennomføring av klimatiltak innen hagebruksnæringen. Et klimanettverk med landbruket bør ligge til grunn for satsingen. Tiltaket vil kunne ha en positiv bieffekt i form av etablering av nye kompetansearbeidsplasser innen en sentral næring for kommunen, og slik styrke kommunens matprofil.

5.5 Framtidsretta og næringsvennlig

Mål: Lier skal være en framtidsretta kommune som tilrettelegger for grønne og sunne arbeidsplasser.

Lier skal gjennomføre det grønne skiftet. Dette innebærer å tilrettelegge for vekst og utvikling på en bærekraftig måte. Det grønne skiftet gir muligheter til å utvikle ny teknologi og skape nye og lønnsomme arbeidsplasser. Lier må utnytte sine grønne og sunne fortrinn for å bidra til investeringslyst og fremme et attraktivt Lier.

Innsatsområde 1. Lier kommune skal bidra aktivt til en smart utvikling av næringsarealer.

Lier er en næringsvennlig kommune. Kommunen skal være imøtekommende og løsningsorientert i møte med næringsaktører, tilby gode og tilgjengelige tjenester, og føre en forutsigbar arealpolitikk. Lier er en kommune i vekst. Derfor blir det stadig vanskeligere å finne frem til næringsarealer som ikke er i konflikt med andre viktige samfunnsinteresser. Kommunen må bidra til løsninger som gir mer effektiv arealutnyttelse, og en samfunnsmessig gunstig lokalisering av ulike typer bedrifter.

Innsatsområde 2. Lier skal ha et effektivt og konkurransedyktig transportsystem.

Et godt utbygd samferdselstilbud er en viktig forutsetning for næringslivet og befolkningen, og et område hvor kommunen kan spille en betydelig rolle. Sterkt arealpress, store utviklingsplaner og transportvekst gir økt transport i områder hvor det allerede er kapasitetsutfordringer. Dette krever utvikling av et framtidsretta transportsystem. Kommunen må ha en overordnet transportstrategi, og være en aktiv utbygger av infrastruktur for transport og mobilitet.

Innsatsområde 3. Lier skal tilrettelegge for kompetansebaserte arbeidsplasser.

Lier har en høyt utdannet befolkning. En stor og økende andel av disse pendler ut av kommunen for å arbeide. Det er et mål at en større andel av disse skal ha sitt arbeidssted i Lier.

Kommunen vil i økende grad få utfordringer med å finne nye arealer som egner seg til næringsformål. Dersom kommunen fortsatt skal ha en sterk arbeidsplassvekst, må det etableres flere arealintensive arbeidsplasser. Slike bedrifter etablerer seg ofte i områder med god kollektivdekning, og gjør kommunens fjordbyutvikling svært sentral.

Utvikling av næringsklynger bidrar til å bedre bedriftenes konkurranseevne. Etableringen av nye Drammen sykehus på Brakerøya gir gode muligheter for etablering av en helseklynge. Kommunen må bidra aktivt for at mulighetene skal realiseres. Lier har også utviklet en sterk merkevare og næringsprofil innen matproduksjon, særlig innen frukt, bær og grønnsaker. Dette gir muligheter for utvikling av en matklynge. Lier må utnytte sine fortrinn innen mat- og helsenæringer.

Innsatsområde 4. Lier kommune skal være en pådriver for samfunnsinnovasjon i møte med framtidens utfordringer.

Samfunnsinnovasjon handler om å utvikle nye løsninger på kjente samfunnsutfordringer. Samfunnsinnovasjon oppstår ofte i skjæringsfeltet mellom ulike sektorer. Det er fordi flere sektorer ofte er berørt av samme problem, som alle ønsker å bidra til å finne nye løsninger på utfordringen. Kommunens innovasjonsprosesser bør derfor være samarbeidsdrevet. Gjennom samarbeid får man tilgang til alternative perspektiver og kompetanse. Innovasjonsprosessene bør derfor ha en bredest mulig deltakelse. Nye løsninger skal bidra til en enklere og mer effektiv hverdag for brukerne. Med brukere menes både innbyggere, ansatte, frivillig sektor, offentlige og private virksomheter.

Innsatsområde 5. Lier kommune skal arbeide aktivt for en bærekraftig samfunnsutvikling.

Samfunnet står overfor mange utfordringer som må løses gjennom samarbeid. Lier kommune erkjenner - og vil aktivt forholde seg til - at kommunen er en del av en større helhet, både regionalt, nasjonalt og globalt. Lier kommune skal innenfor kommunens handlingsrom arbeide aktivt for å oppfylle FNs bærekraftsmål.

Med bærekraftig samfunnsutvikling menes en utvikling som tilfredsstiller dagens behov, uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å tilfredsstille sine behov. Lier har gjennom sin visjon «Grønne Lier – for alle innbyggere» en grønn profil som bør knyttes opp til oppfølgingen av målet.

5.6 Kommunen som organisasjon

Mål: En attraktiv og nyskapende organisasjon med gjennomføringskraft.

Lier kommune skal være en åpen og verdidrevet organisasjon som aktivt utvikler og deler kompetanse. Vi skal skape en vi-kultur hvor alle drar i samme retning, og hvor hver enkelt tar et selvstendig ansvar for felles resultater. Kommunen skal være nyskapende og endringsorientert i møte med de utfordringer som kommer. Sammen skal vi skape en attraktiv arbeidsplass. Lier skal være en kommune som leverer kvalitet, og som tar grønne og bærekraftige valg.

6. Oppfølging av planen

Handlingsprogram

Handlingsdelen av kommuneplanens samfunnsdel angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år, og revideres årlig. I Lier inngår handlingsdelen som en del av Handlingsprogrammet. Her vil den konkrete oppfølgingen av samfunns mål og innsatsområder vil skje.

Temaplaner

Temaplaner er planer for bestemte tjenester, temaer eller sektorer, og inngår som en del av kommunens styringssystem. Temaplanene skal bygge på de føringer som ligger i kommuneplanen.

Kommunal planstrategi

Kommunestyret skal innen ett år etter konstituering av nytt kommunestyre vedta en kommunal planstrategi. Formålet er å klargjøre kommunens samlede planbehov i kommunestyreperioden. Dette gjelder både lovpålagte planoppgaver, ikke lovpålagte, utredningsarbeid og utviklingsarbeid. Kommuneplanens samfunnsdel er en del av grunnlaget for disse vurderingene.

Strategier

Strategier eller organisasjonsstrategier legger føringer for bestemte temaer på tvers av kommunens tjenesteområder eller sektorer, og inngår som en del av kommunens styringssystem. Strategiene skal bygge på føringer i kommuneplanen.

Eierskapsprinsipper

Kommunen kan gjennom sin eierstyring utøve samfunnsansvar. Kommunens eierskapsprinsipper er nå under revisjon. Eventuelle endringer som medfører en oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel vil inngå i endelig versjon.